

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, napačani listi se ne sprejemajo. Za ožnanila se plačuje od navadne vrstice, še se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Dve novi bralni društvi v ptujski okolici.

Da so se tudi Slovenci v ptujski okolici, župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj, začeli krepko gibati v narodnem oziru, pričata dve novi bralni društvi, ki sta se nedavno tukaj ustanovili in že pričeli svoje plodnosno delovanje.

Dne 25. avgusta se je vršilo ustanovno zborovanje bralnega društva v Podvincih pri Ptuj v prostorih gostilničarja J. Brusa, olepšanih s zastavami in vencí. Prišlo je dosti ljudstva in tudi nekaj narodne gospóde v prijazne Podvince. Osnovatelj društva, vrli narodnjak in posestnik Fr. Petrovič, iskreno pozdravi navzoči narod ter dá besedo slavnostnemu govorniku, ki v krepkih besedah razloži namen in korist, potrebo in pomen novega društva. Ljudstvo je s zanimanjem poslušalo govor, po katerem je g. nadučitelj Iv. Kavkler poljudno razložil društvena pravila. Na to se je takoj opisalo 47 udov. Zaslužni naš poslanec, g. dr. Jurtela, je poslal 6 gld. podpornine. Predsednikom društva je bil enoglasno izvoljen Fr. Petrovič, v odbor pa Brus Tone, Breznik Matija, Kavkler Ivan, Brus Ivan, Grabar Tomaž in Toplak Martin, kot namestnika Petrovič Tone in Čeh Tomaž. Po vspredu se je vršila prosta zabava, katero so oskrbeli pevci in tamburaši iz Ptuja.

Istega dne so došla pravila kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj potrjena iz Gradea nazaj. Za to prepotrebno društvo se je vršil posvetovalni shod s primernim govorom dne 21. julija, ustanovno zborovanje pa je bilo na praznik Marijinega rojstva, dne 8. sept. v prostorih narodnega gostilničarja Blaža Vindiša na Štukih. Prostorni vrt je bil lepo ovenčan, a iznad drevos so plapolale zastave, znamenje, da Krčevina obhaja velik naroden praznik. Ljudstva se je zbralo veliko, ne samo iz domače župnije, temveč tudi iz vurberske in urbane, da celo od Sv. Marjete se je pripeljala vrla rodbina Sokova s č. g. duh. pomočnikom Fr. Mursičem. Udeležba bi bila še večja, ako se ne bi zborovanje po nepotrebem vršilo teden dnij prej, nego se je prvotno sklenilo.

Predsednik osnovalnega odbora, za društvo vneti Fr. Lah, pozdravi s krščanskim pozdravom zbrano ljudstvo ter dá besedo slavnostnemu govorniku, novemu narodnemu odvetniku v Ptuj, dr. A. Brumnu, kateri v lepíh besedah razloži stanje Slovencev nekda in sedaj ter dokaže potrebo in korist novega društva, kažoč posebno na slabo brezversko in nemsčutarsko berilo, katero ponuja dobri prijatelj naš v Ptuj našim okoličanom zastoj. Razlagalec pravil izpregovori o namenu kmetijskega bralnega društva, ozirajoč se na društveno geslo: Vse za vero, dom, cesarja! in na besede pravil: Namen društva je: pospeševati kat.-slov. omiko med udi in jih podučevati v vseh gospodarskih strokah. Na

to se je takoj oglasilo 61 udov. Odbor je bil izvoljen ta-le: Zupančič Dragotin, predsednik, odborniki P. Karol Belšak, Šentjure Silvester, Lah Fr., Krivec Jože, Vilčnik Jože in Potrč Franc, namestnika Krajnc Ivan in Simonič Fr. Potem se je vršila prosta zabava s petjem in godbo, pa ne s plesom, kakor je bilo čitati po pomoti v nekem listu; kajti pri društvenih veselicah je ples sploh za vedno izključen. Govorile so se tudi napitnice sv. očetu papežu, mil. knezo-skofu, domovini in cesarju, novemu društvu itd. Zabava je bila izborna, ker je bila tudi postrežba našega vrlega Vindiša izvrstna, za kar mu bodi izrečena srčna zahvala.

Ptujska okolica ustaja iz lastne moči. Dolgo je bila zapuščena in pozabljena, zaspana, sedaj se prične v njej doba novega življenja. Dolžnost rojakov in drugih rodoljubov pa je, da podpirajo društvi s knjigami, časopisi in z denarjem, za kar obe društvi prosita.

K sklepu pa kličem kakor podvinskemu, tako tudi krčevinskemu bralnemu društvu iz dna srca:

Cveti, mlado društvo, cveti,
Krepko brani našo last,
V nas ljubezen živo neti
Bogu, domovini v čast!

C.

Petindvajsetletnica Sedana.

Dne 1. septembra l. 1870. je bila velikanska bitka med Nemci in Francozi pri Sedan. Nemcev je bilo blizu stotisoč več, kakor Francozov. Proti večeru so bili le-ti od Nemcev stisnjeni v trdnjavo Sedan. Cesar Napoleon III. je izprevidel, da je od tod ni več rešitve, pa se je podal k pruskemu kralju Viljemu ter se odpovedal francoski kroni, drugo jutro, dne 2. septembra, pa je moralo kacic 84tisoč francoskih vojakov iti kakor ujetniki na Nemško.

Ta bitka je združila Nemčijo in pruskemu kralju položila krono nemškega cesarja na glavo. Vsled tega so lahko slovesno praznovali letos petindvajsetletnico bitke pri Sedanu Prusi in Nemci zunaj v »rajhu«. Prusi so to svečanost res praznovali z velikim navdušenjem, manj zavzeti za to so bili Nemci v južnih državah, najmanj pa socijalni demokrati, katerih je po vsej Nemčiji veliko. Da, socijalni demokrati so celo hoteli napraviti shode, na katerih bi temu slavljenju ugovarjali, pa vlada jim je shode prepovedala. Zato so pa tem oistreje pisali njihovi časniki, kar je cesarja Viljema II. tako razkačilo, da je pri neki priliki socijalne demokrate imenoval izdajice, ki niso vredni imena Nemci.

Kdo pa je pri nas v Avstriji to 25letnico praznoval? Slovani nikakor ne, ker dobro vedó, da čim močnejša bo Nemčija, tem večja je nevarnost za nas Slo-